

JGZ-ondersteuning in gezinnen in kwetsbare omstandigheden

Shantala Babymassage Individueel

VOOR WIE?

Ouders met een baby van 6 weken tot 9 maanden oud met:

- > verhoogde kans op problemen in het contact tussen ouders en kind (bijv. huil-/premature baby)
- > problemen of stress bij ouderschap/opvoeding
- > verhoogd risico op hechtingsproblemen

HOE?

3 individuele (JGZ-)huisbezoeken

De interventie combineert praktische babymassage en opvoedingsondersteuning in gemiddeld 3 huisbezoeken.

De ouder leert steeds een nieuw massage-onderdeel van een gecertificeerde jeugdverpleegkundige. Technieken worden voorgedaan op een pop; de ouder masseert zelf de baby.

Tijdens elk
individueel
huisbezoek:

Shantala
babymassage

Bespreken thema's
opvoeding en verzorging

Bespreken
vragen/zorgen

vroeg
pre-/interventie

NIET-TALIG

LAAG-
DREMPELIG

BIJ OUDERS THUIS

WIE/WAT/WAAR?

Interventie-eigenaar:

CJG Rijnmond:

<https://cjgrijnmond.nl/shantala-babymassage>

Interventie-training:

Dreumeland (geaccrediteerd door de landelijke Vakgroep Shantalamassage Docenten - www.shantala.nl):

<https://dreumeland.nl/professionals/docent-babymassage-jgz/>

Onderzoek naar interventie:

TNO & Radboudumc: Zie achterzijde

Verdere informatie:

bijv. op NCJ-website: [BLOG & NIEUWSBERICHT](#)

Wil je de interventie zelf toepassen? Zie de interventiebeschrijving en contactgegevens via de [Databank Effectieve Jeugdinterventies \(NJi\)](#)

Shantala Babymassage Individueel

Wat zegt het onderzoek?

ACHTERGROND

- **Uitkomsten in kinderleeftijd worden beïnvloed door:**
 - > **Risicofactoren** zoals ouderlijke stress tijdens de zwangerschap en vlak na de geboorte;
 - > **Beschermende factoren** zoals een veilige gehechtheidsrelatie.
- **Ondersteuning in de 1e 1000 dagen is van belang voor ouders die veel stress ervaren.**
- **Weinig laagdrempelige interventies beschikbaar voor deze doelgroep.**

ONDERZOEK TNO & RADBOD-UMC IN NEDERLAND

- **Onderzoeksdesign (zie ook QR-code):**
 - > Interventiegroep: 2 JGZ-organisaties; pasten interventie al toe (94 baby's);
 - > Controlegroep: 1 JGZ-organisatie; gebruikelijke zorg (91 baby's);
 - > Metingen op 3 momenten: T0 (start) vs T1 (na interventie) vs T2 (leeftijd baby 5 maanden).

ONDERZOEK INTERNATIONAAL

Internationaal onderzoek biedt aanknopingspunten voor passende ondersteuning:

- > Hands-on interventies zoals skin-to-skin care & babymassage tonen veelbelovende effecten.
- > Babymassage laat positieve effecten zien voor zowel de baby (zoals verbeteringen op groei, slaap, huilen en motorische ontwikkeling) als ouders (zoals verminderde ouderlijk stress).

• RESULTATEN ONDERZOEK

(Het betreft (voorlopige) resultaten d.d. november '24. Internationale publicatie van de onderzoeksuitkomsten is nog in voorbereiding.)

Significant verbeterde lengtegroei*;

Positieve (niet significante) trend op o.a. ouderlijke stress (dit verminderde);**

Bereik van groep ouders die (ouderlijke) stress ervaren;

Zeer positief ervaren door ouders & professionals.

* De interventiegroep haalde de groeiachterstand bij start in (analyses zijn hiervoor gecorrigeerd en het verschil in lengtegroei bleef significant).

** Mogelijk lastiger significante verschillen aan te tonen doordat minder ouders geïncludeerd dan verwacht, o.a. door COVID.

Ouders (83 deelnemers) waardeerden de babymassage gemiddeld met een (rapportcijfer) 8,8

“Heel veel gehad aan tips over voeding.”

“Baby vindt het heerlijk en het is een heel fijne activiteit die we samen doen. En eentje die ik ook minstens 3x per week wil aanhouden.”

“Ik had een uitstekende jeugdverpleegkundige/Shantala docent. Ik vind het heel fijn dat de cursus beschikbaar wordt gesteld.”

“Ben heel tevreden.”

“Het effect is dat er intens contact ontstaat tussen ouder en baby. Connectie met de baby voelen geeft ouders vertrouwen en stimuleert het ontwikkelen van de moeder/vader intuïtie. Ik gun alle ouders de Shantala babymassage toe te kunnen passen bij hun baby!”

“Ouders geven aan meer zelfvertrouwen te krijgen, waardoor ze meer rust ervaren. Dit levert prachtige momenten van verbinding op, tussen ouder en kind.”

“Je hebt meteen een mooie ingang, want ouders vinden babymassage altijd fijn, zeker bij onrustige baby's. Nu heb je meteen een tool in handen om het kindje rustiger te krijgen. Je ziet ze ook vaker en bespreekt dingen waar ze mee zitten. Het is echt laagdrempelig.”

Trial registratie: [ISRCTN16929184](https://www.clinicaltrials.gov/ct2/show/study/ISRCTN16929184)
Design-paper: [Windhorst et al \(2024\)](#)

Meer informatie over het onderzoek:
Mariska.Kleinvelderman@tno.nl